

Wrocław, 17 sierpnia 2015 roku

WK.WR.40.27.2015.444.J

**Pani
Anna Pędziwiatr
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Upowszechniania
Kultury w Jemielnie**

**Jemielno 30
56-209 Jemielno**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 30 czerwca do 10 lipca 2015 r. kontrolę gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Jemielnie za okres 2014 r. z uwzględnieniem danych z poprzednich okresów sprawozdawczych oraz bieżącej działalności jednostki.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 10 lipca 2015 r. i pozostawionym w jednostce.

Kontrola wykazała, obok obowiązków i zadań realizowanych prawidłowo, również uchybienia i nieprawidłowości, w niżej omówionych aspektach działalności Ośrodka.

W zakresie księgowości, sprawozdawczości i inwentaryzacji

Dokumentacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości Ośrodka, wprowadzona zarządzeniem Dyrektora nr 1/2010 z 4 stycznia 2010 r., w związku z brakiem określenia zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach księgi głównej nie odpowiadała wymogom art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

Równowartość przekazanych Ośrodkowi przez Urząd Gminy Jemielno w kwietniu 2013 r. w nieodpłatne użytkowanie środków trwałych o wartości netto 938.415,91 zł, wykazana została w pasywach bilansu (stan na 31 grudnia 2013 r.), w pozycji A.1 „Kapitał (fundusz) podstawowy”, co było niezgodne z art. 41 ustawy o rachunkowości i art. 29 ustawy z 25 października 1991 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 406). Zgodnie z art. 29 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej - wartość majątku instytucji kultury odzwierciedla fundusz instytucji kultury, który odpowiada wartości mienia wydzielonego dla instytucji. Natomiast z art. 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o rachunkowości wynika, że rozliczenia międzyokresowe przychodów, dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych ustaw nie zwiększają one kapitałów (funduszy) własnych (...), a przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio do przyjętych nieodpłatnie, w tym także w drodze darowizny, środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Oprogramowanie przekazane Ośrodkowi przez Urząd Gminy w kwietniu 2013 r. o wartości początkowej 1.885 zł zaewidencjonowano na koncie 013 „Środki trwałe w używaniu” zamiast na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”. W 2014 r. środki dotacji podmiotowej przekazane z budżetu Gminy na dofinansowanie działalności bieżącej Ośrodka w zakresie realizowanych zadań statutowych na łączną kwotę 201.900 zł, zaewidencjonowano na koncie 750 „Przychody finansowe bieżące”, a kapitalizację odsetek od środków na rachunku bankowym w łącznej wysokości 466,30 zł na koncie 700 „Przychody ze sprzedaży towarów i usług”. Na konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” przeksięgowywano z konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” wartość wynagrodzeń netto (za grudzień 2014 r. – 5.399,02 zł). Powyższe naruszało art. 4 ust. 2 oraz art. 15 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z których wynika, że zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, a konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym, tj. nazwa konta wskazuje jakie zdarzenia należy na nim ujmować.

W dokumentacji inwentaryzacyjnej Ośrodka brak było udokumentowania przeprowadzenia, metodą weryfikacji, inwentaryzacji sald kont zespołu „0” oraz „8” według stanu na 31 grudnia 2013 r. i na 31 grudnia 2014 r., co było niezgodne z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości wskazującym, że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. W szczególności w 2014 r. weryfikacja sald kont: 011 „Środki trwałe” amortyzowane stopniowo, 070 „Umorzenie środków trwałych”, 080 „Inwestycje środki trwałe w budowie”, 860 „Wynik finansowy” nie doprowadziła do ujawnienia przyjęcia dokumentem PK nr 699/14 z 31 grudnia 2014 r. na stan środków trwałych 2.000 zł tytułem wartości dokumentacji projektowej niezakończonych inwestycji, tj. składnika majątku nieodpowiadającego definicji środka trwałego, określonej art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, a kolejno uwzględnienia go w naliczeniu rocznej amortyzacji środków trwałych. Powyższe skutkowało nieprawidłowym ustaleniem na 31 grudnia 2014 r. sald kont bilansowych: 011, 080 oraz 860. Naruszono art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

W zakresie wykonania planu finansowego

Na 31 grudnia 2014 r. należności Ośrodka wynosiły 9.524,18 zł, w tym wymagalne 8.129,18 zł. Do dnia zakończenia kontroli kontrahenci uregulowali 3.554,18 zł, tj. 44% z kwoty zaległości na koniec 2014 r. Powyższe świadczy o niewystarczająco skutecznych działaniach windykacyjnych Ośrodka, na co rzutował brak procedur wewnętrznych określających postępowanie w przypadku nieterminowego regulowania należności. Ośrodek nie naliczał kontrahentom odsetek za zwłokę. Tymczasem z art. 481 §1 i 2 w związku z art. 359 §1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny

(Dz.U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.) wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, a jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Dyrektor Ośrodka na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) oraz Księgowa Ośrodka – na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Dyrektor, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
 - a) określenia zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach księgi głównej, stosownie do wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy, z którego wynika, że jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń (...);
 - b) ewidencjonowania zdarzeń na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy;
 - c) przeprowadzania, dokumentowania wyników inwentaryzacji i powiązania ich z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy;
 - d) przestrzegania obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy, w świetle którego - jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną;

- e) przeprowadzania na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzacji składników aktywów i pasywów metodą weryfikacji poprzez porównanie zapisów ksiąg rachunkowych z dokumentacją źródłową, stosownie do postanowień art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy. Doprowadzenie do zgodności ze stanem rzeczywistym stanu ewidencyjnego środków trwałych, środków trwałych w używaniu;
 - f) ewidencjonowania przyjętych nieodpłatnie środków trwałych, stosownie do art. 41 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 ustawy, z którego wynika, że rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują m.in. środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, jeżeli stosownie do innych ustaw nie zwiększają one kapitałów (funduszy) własnych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo pozostałe przychody operacyjne, równolegle do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych sfinansowanych z tych źródeł; a przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio do przyjętych nieodpłatnie, w tym także w drodze darowizny, środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.
2. Podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia uregulowań wewnętrznych określających zasady i tryb dochodzenia należności cywilnoprawnych Ośrodka. Egzekwowanie odsetek za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2, w związku z art. 359 § 2 Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jan Uciniek
Wójt Gminy Jemielno

a/a